

A Belügyminisztérium elektronikus hírlevele az önkormányzati tisztviselők számára

2016. évi 2. szám

Önkormányzati Hírlevél

Tartalomjegyzék

<i>Pro publico bono</i>	2
<i>Jogértelmezés és jogalkalmazás</i>	5
A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései.....	5
<i>Módszertani útmutató</i>	7
Módszertani segédlet a településrészi önkormányzatok létrehozáshoz, összetételük meghatározásához.....	7
<i>Jelentések, Tájékoztatók</i>	11
Változások a kéményseprésben.....	11
<i>Pályázati lehetőségek, hírek</i>	14
Pályázati lehetőségek a 1956-os forradalom és szabadságharc emlékévének keretében	14
Kőrösi Csoma Sándor-program és a Petőfi Sándor-program idei évre vonatkozó pályázatai.....	15
Megnyíltak az Erzsébet-program szociális üdültetési pályázatai	16
Pályázati lehetőségek a GULÁG- GUPVI Emlékév keretében.....	16
Nyerteseket hirdettek a 2015. évi hungarikum pályázaton.....	17
Figyelmébe ajánljuk az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő honlapját.....	18

Pro publico bono

Most induló rovatunkban olyan állásfoglalásokat szeretnénk ismertetni Önökkel, amelyeket egyedi megkeresések, felvetések ihlettek, és amelyek megítélésünk szerint közérdeklődésre tartanak számot, segítve a helyhatóságok jogalkalmazási tevékenységét, szolgálva a „köz javát”. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a rovatban közzétett állásfoglalásaink jogi kötelező erővel nem bírnak, azok kizárólag szakmai véleményként értékelendők.

Az állásfoglalás tárgya: a képviselő-testület működése, önkormányzati képviselői részvétel az testületi üléseken

A megállapítások összegzése: Az önkormányzati jogok, az önkormányzati hatáskörök gyakorlásának meghatározó színtere a képviselő-testületi ülés. A képviselők elsődleges feladata a testületi döntéshozatalban való részvétel. Az az önkormányzati gyakorlat, amely a települési képviselőt kizárja a képviselő-testület munkájából, a választópolgárok önkormányzathoz való alkotmányos jogát sérti, csakúgy, mint azon települési képviselő, aki nem vesz részt a testület munkájában, szándékosan távol marad a testületi ülésekről.

Egy önkormányzat polgármestere megkeresésében az alábbi kérdésekben kért szakmai állásfoglalást:

- Egy megválasztott képviselő megjelenik a szabályosan összehívott képviselő-testületi ülésen, releváns-e az, hogy a képviselő milyen minőségében van jelen?
- Mondhatja-e az önkormányzati képviselő, hogy ő képviselői minőségben nincs jelen, ha az ülésen részt vesz?
- Dönthet-e, hozhat-e határozatot a képviselő-testület arról, hogy az ülésen jelen levő képviselő, milyen minőségében (képviseleként, helyi lakosként, vállalkozóként) vesz részt az ülésen?

A megkeresés szerint a képviselő-testület nem hozhat arra vonatkozóan döntést, hogy a képviselő milyen minőségében van jelen az ülésen, illetve a képviselő nem nyilváníthatja ki, hogy milyen minőségben kíván részt venni a képviselő-testületi ülésen. A polgármester ezen véleményével egyetértünk, ugyanakkor a kérdéskör összetett jellege bővebb kifejtést igényel, figyelemmel a releváns elvi szempontokra.

1. Magyarország Alaptörvényének B cikk (1) bekezdése alapján Magyarország független, demokratikus jogállam. A 31. cikk előírja, hogy Magyarországon a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek. A helyi önkormányzat feladat és hatásköreit a képviselő-testület gyakorolja [33. cikk]. A képviselő-testület a közvetlenül választott önkormányzati képviselőkkel és a polgármesterből áll.

2. Az önkormányzati képviselő jogai és kötelezettségei döntően a képviselő-testület működéséhez kapcsolódnak. Ez alapvetően abból is fakad, hogy az alkotmányos rendelkezések a helyi önkormányzás gyakorlásával kapcsolatos jogok címzettjeként a képviselő-testületet nevesítik. A helyi önkormányzás jogának gyakorlása tipikusan nem közvetett módon helyi népszavazással, hanem közvetve a megválasztott képviselők útján valósul meg.

3. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 32. § (2) bekezdés i) pontja meghatározza, hogy a képviselő köteles a testületi üléseken megjelenni, a képviselő-testület munkájában és a döntéshozatali eljárásban részt venni. E rendelkezés három lényeges összetevőt tartalmaz: a képviselő köteles a képviselő-testületi ülésen megjelenni, továbbá a képviselő-testület munkájában – különösen a döntéshozatalban – részt venni. Az önkormányzati képviselőt illetően a képviselő-testületi ülésen történő részvételt lehet a legfontosabb képviselői jogosultságnak tekinteni. A képviselő-testületi ülésen való részvétel lehetőség (de egyben kötelezettség is) a képviselő számára, hogy a választói érdekeit képviselhesse. A képviselő-testületi ülésen történő részvétel kötelezettségként történő nevesítése azt is jelenti, hogy megszegése törvényi keretek között szankcionálható. A képviselő-testület ülései, meghatározóak a helyi önkormányzás jogának gyakorlásában, hiszen a képviselő-testület hatáskörébe tartozó önkormányzati döntések csak testületi ülésen hozhatók meg. Ezért önmagában a képviselő-testületi ülésen való fizikai részvétel nem azonosítható a testületi munkában való részvétellel, tekintettel arra, ha a képviselő érdemben nem látja el feladatát, nem vesz részt a képviselő-testület döntéseinek meghozatalában megszegi a fentiekben jelzett kötelezettségét és lényegében akadályozza a helyi önkormányzás jogának gyakorlását.

4. A képviselő-testület ülését a polgármester vezeti. E jogkörében eljárva a polgármester biztosítja a tanácskozás rendjének fenntartását, helyt ad az érdemi vitának, releváns észrevételeknek, véleményeknek. A képviselő-testületi ülés működésének elősegítésére, a testületi ülésen esetlegesen kialakuló „obstrukció” megakadályozására az Mötv. 53. § (2) bekezdése a korábbi törvényhez képest fontos újításként teremtette meg annak lehetőségét, hogy a testület a Szervezeti és Működési Szabályzatában (a továbbiakban: SZMSZ) meghatározhassa a tárgyalásra fordítható, napirendenkénti időkeretet, a hozzászólások maximális időtartamát, valamint az ismételt hozzászólások, indítványozási lehetőségek korlátozhatóságát. A polgármester az SZMSZ-ben meghatározott szabályok alkalmazásával vezeti a képviselő-testület ülését.

5. Az önkormányzati képviselő az Mötv.-ben, valamint az SZMSZ-ben meghatározott szabályokat köteles betartani a képviselő-testület ülésén. A jelzett problémák a képviselői tisztség (jogosultságok, kötelezettségek) félreértelmezéséből fakadnak. Az önkormányzati képviselő maga dönti el, hogy részt vesz-e a képviselő-testület ülésén, vállalva azt is, hogy ha alapos ok nélkül szegi meg a fentiekben is kifejtett képviselői kötelezettségét, viseli a kötelezettségszegésből esetlegesen fakadó következményeket (Mötv. 33. §). Nem akadályozható meg az sem, hogy a képviselő a képviselő-testületi ülésről idő előtt távozzon, vagy rövid távollét után a munkába ismételtlen bekapcsolódjon (ez a gyakorlatban számos esetben előfordulhat és rendeltetésszerű joggyakorlás esetén nem tekinthető törvénysértőnek). E tekintetben irreleváns, hogy a képviselő az ülésteremben marad, illetve irreleváns annak jelzése is, hogy milyen „minőségben van jelen”, hiszen ilyen jogintézményt az Mötv. nem ismer. A jelzett képviselői magatartás kapcsán – a fentiekben kifejtetteken túl – szükséges kitérni a határozatképesség kérdésére is. A testületi működésnek, az azon történő döntéshozatalnak előfeltétele a képviselők törvényben megjelölt számban történő jelenléte, amelyből következik a határozatképesség, ugyanis az Mötv. 32. § (1) bek. e) pontja nemcsak a jelenléte, hanem a döntéshozatalban való részvételt is a képviselő kötelezettségeként nevesíti, amelynek egyik legfőbb összetevője, hogy a jelenlévő képviselő köteles leadni igen vagy nem szavazatát a döntési javaslatokra, illetőleg az SZMSZ-ben van lehetőség a tartózkodás szabályozására is. Ha a javaslatokra leadott szavazatok száma nem éri el a határozatképesség fennállása esetén minimálisan szükséges szavazatok számát, lényegében

határozatképtelennek kell tekinteni a testületet és így érvényes döntés nem születhet.

A határozatképességet a polgármesternek az ülés teljes időtartama alatt figyelemmel kell kísérnie. Ezért ha a polgármester észleli, hogy a képviselő nem vesz részt a képviselő-testület munkájában a szavazás előtt újra megállapítja a határozatképességet, melynél már nem veszi figyelembe az érintett képviselőt. A képviselőt a testületi ülésen a polgármester tájékoztathatja a képviselő jogairól és kötelezettségeiről (lényegében a szakmai véleményünkben szereplő tényekről), illetve magatartásának lehetséges következményeiről.

6. Utalni kell arra is, hogy az Mötv. 49. §-a tartalmazza a személyes érintettség jogintézményét, amely biztosítja, hogy a testület kizárhassa a képviselőt annak a döntésnek a meghozatalából, amely őt, vagy közeli hozzátartozóját személyesen érinti. A személyes érintettséget a települési képviselő köteles bejelenteni, de bárki más is bejelentheti. A bejelentés elmulasztásának jogkövetkezményeit az SZMSZ tartalmazza. A kizárt képviselőt a határozatképesség szempontjából jelenlévőnek kell tekinteni. Az Mötv. joggyakorlatában is találunk arra vonatkozó példát, hogy az érintett önkormányzati képviselő a bejelentése megtételét követően a „tartózkodom” kijelentéssel igyekszik elfogulatlanságát megőrizni, a bejelentése következményeit mintegy ráhagyva a képviselő-testületre. Szükséges felhívni a figyelmet arra, hogy még érintettség esetén sem kötelező az önkormányzati képviselő kizárása, a képviselő-testületnek szabad mérlegelési joga van. Arra is tekintettel kell lennie, hogy a kizárás esetén ne álljon elő olyan helyzet, hogy a képviselő-testület nem tud érvényes döntést hozni (több érintett esetén, vagy kis létszámú testületekben könnyen előállhat ilyen helyzet).

7. A képviselő-testület ülésén kiemelt szerepe van a tanácskozási joggal résztvevő jegyzőnek, akinek joga és kötelessége jelezni, ha a működés vagy a döntéshozatal során jogszabálysértést észlel. A jegyző gondoskodik a képviselő-testület üléséről készített jegyzőkönyv elkészítéséről, amelynek tartalmaznia kell a szavazásra feltett döntési javaslat pontos tartalmát és a szavazás számszerű eredményét. Ha a szavazás eredménye felől kétség merülne fel, a Mötv. alapján bármely önkormányzati képviselő kérésére a szavazást egy alkalommal meg lehet ismételni. A hozott döntéseket a képviselő-testület üléséről készített jegyzőkönyvnek ugyancsak tartalmaznia kell. A titkos szavazás eredményét a bizottság külön jegyzőkönyvbe foglalja, melyet a képviselő-testületi ülés jegyzőkönyvéhez kell csatolni.

8. Az önkormányzati jogok, az önkormányzati hatáskörök gyakorlásának meghatározó színtere a képviselő-testületi ülés. Az Mötv. a testületi ülés tekintetében is csak a legfontosabb, garanciális jellegű szabályokat tartalmazza, az ülés lebonyolításának részletszabályait maga a képviselő-testület határozhatja meg az SZMSZ-ben. A községi önkormányzat SZMSZ-ének 33. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy szavazni személyesen „igen”-nel vagy „nem”-mel, vagy a szavazástól való tartózkodási szándék kifejezésével lehet. Ugyanezen jogszabályhely (5) bekezdése pedig, az előterjesztés szerinti határozati javaslat elfogadásához az „igen” szavazatok előírt többségének a megléte szükséges. Ennek hiányában a javaslatot elutasítotttnak kell tekinteni. Az SZMSZ elvben tehát lehetővé teszi ugyan a tartózkodás lehetőségét, az „igen” és a „nem”, de ez nem jelenti azt, hogy a képviselők számára törvényesen adott volna annak lehetősége, hogy ezt sorozatosan megtehessék, ezáltal akadályozva a képviselő-testület működését. A fentiek megerősítik, hogy a hatályos szabályozás biztosítja azt, hogy az érintett képviselő jogszerűen kifejezhesse, ha egy kérdésben nem kíván konkrét támogató, vagy elutasító álláspontot kifejezni. Ugyancsak itt kell utalni arra is, hogy az adott napirendi pont tárgyalásakor sem köteles a képviselő hozzászólni, álláspontját kifejezni. Mindezek alátámasztják, hogy a képviselő által alkalmazott megoldások nincsenek összhangban a törvényi szabályozással, a

képviselői tisztség téves értelmezéséből fakadnak, de a hatályos szabályozás megfelelő lehetőséget biztosít a képviselői jogok gyakorlására. E tekintetben releváns, hogy az Mötv. lényegében meghatározza a képviselő-testület működésének alapelveit. Az Mötv. 9. §-a értelmében a meghatározott jogokat jóhiszeműen, a kölcsönös együttműködés elvét figyelembe véve, a társadalmi rendeltetésüknek megfelelően kell gyakorolni. A megkeresésben jelzett képviselői magatartás a fenti rendelkezéssel ellentétes.

9. Az Alkotmánybíróság 2010 előtti döntéseiben számos esetben foglalkozott a képviselő-testület alkotmányos működésének, a települési képviselő jogállásának egyes kérdéseivel. Noha az Alkotmánybíróság döntéseit áttanulmányozva megállapítható, hogy a beadványban szereplő tényálláshoz hasonló helyzetet nem vizsgált a testület, ugyanakkor határozatában megerősítette, hogy a képviselők elsődleges feladata a testületi döntéshozatalban való részvétel, vagyis az előterjesztésekben szereplő döntési javaslatok megismerése és értékelése után az azokról való szavazás, hiszen a képviselő-testület egy döntéshozó szerv, mely döntéseit tagjainak szavazatai alapján tudja meghozni.

A 43/1992. (VII. 16.) AB határozatában az Alkotmánybíróság azt is rögzítette, hogy az önkormányzathoz való közösségi jogok közvetett gyakorlása a települési képviselők tevékenységében, a képviselő-testület munkájában jelenik meg. A települési képviselők a döntéshozatalon kívül részt vesznek a döntések előkészítésében, végrehajtásuk szervezésében és ellenőrzésében is. Az az önkormányzati rendeleti előírás, amely a települési képviselőt kizárja a képviselő-testület munkájából, a választópolgárok önkormányzathoz való alkotmányos jogát sérti. Szakmai véleményünk, hogy e körbe tartozik az az eset is, amikor a települési képviselő nem vesz részt a képviselő-testület munkájában.

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati Módszertani Főosztály

Jogértelmezés és jogalkalmazás

A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései

Az ügy tárgya: választási plakát elhelyezésének önkormányzati szabályozása

A döntés elvi tartalma: A helyi önkormányzat választási plakát elhelyezésével kapcsolatos, a település közterületeinek egészét érintő korlátozást nem rendelhet el. A helyi önkormányzat a választási plakát elhelyezésével összefüggésben nem határozhat meg a közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartásként külön tényállást.

Az ügy száma: Köf.5049/2015/4

[Magyar Közlöny 2016/11.](#)

Az indítvány lényege: [6] Az indítványozó álláspontja szerint az önkormányzat a Ve. 144. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján hozta meg az Ör. 5. § (7) bekezdését, azonban az Ör. 5. § (7) bekezdésének megsértését jogszabályi felhatalmazás nélkül szankcionálta. Hivatkozott a Kúriának a Ve. 144. §-át értelmező gyakorlatára. Kifejtette, hogy az Ör. 5. § (7) bekezdésében foglaltak megsértésének a közösségi együttélés általános szabályaival ellentétes magatartássá nyilvánítására és az ehhez kapcsolódó szankció szabályozására az érintett önkormányzat nem kapott felhatalmazást sem az Mötv. 8. § (2) bekezdése sem a 143. § (4) bekezdés d) pontja alapján. Az Ör. 5. § (7) bekezdésében foglaltak nem a közösségi együttélés szabályának, hanem a Ve. 144. § (5) bekezdése alapján megalkotott szabálynak minősülnek.

[12] A Ve. 144. § (5) bekezdése szerint „Egyes középületeken vagy a közterület meghatározott részén plakát, illetve óriásplakát elhelyezését a helyi önkormányzat, a fővárosban a fővárosi önkormányzat műemlékvédelmi, környezetvédelmi okból rendeletben megtilthatja. Állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületen vagy azon belül plakátot elhelyezni tilos.” Ugyanakkor a Ve. 144. § (5) bekezdése a korlátozásra felhatalmazást egyes középületeken vagy a közterület meghatározott részén ad, azaz egy adott település közigazgatási területén a közterület egészét érintő korlátozásra önkormányzati rendeletben nincs lehetőség. Az Ör. 5. § (7) bekezdése az önkormányzat közterületeinek egészére (s nemcsak a Ve. 144. § (5) bekezdése által engedélyezett közterület meghatározott részére) vonatkozik, ezért e szabály törvényellenes, sérti a Ve. 144. § (5) bekezdését.

Részlet az indoklásból: [10] A Kúriának mind a választási ügyben folytatott gyakorlata, mind pedig a normakontroll eljárásai több esetben érintették kampányidőszakban a választási plakátok kihelyezésének kérdéseit, azok korlátait. A Kúria, de az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint is, választási kampány során a választásokhoz kapcsolódó politikai véleménysszabadság korlátozására csak egészen kivételes esetben kerülhet sor, a korlátozásra felhatalmazó rendelkezéseket megszorítóan kell értelmezni. A választási plakát a politikai véleménynyilvánítás egyik formája, a választás során versengő pártok közötti megmérettetésben alkalmazott legitim eszköz.

[11] A Ve. 144. §-ának helyes értelmezése szerint a választási plakát elhelyezésére kizárólag a Ve. 144. §-ának rendelkezései az irányadóak. A választási szervek az e rendelkezéseknek való megfelelést vizsgálhatják, míg a közúti közlekedési szabályok, továbbá a reklámtáblák elhelyezésére vonatkozó rendeleti szabályokat nem alkalmazhatják, tekintve, hogy a Ve. 144. §-a egy zárt szabályrendszert alkot.

Alkalmazott jogszabályok:

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 8. § (2) bekezdése, 143. § (4) bekezdés d) pontja;

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 144. §-a;

Az ügy tárgya: építményadó törvényességi felülvizsgálata

A döntés elvi tartalma: Törvényellenes az, ha az önkormányzat az adókötelezettség fennállását, vagy fenn nem állását, mértékét a lakcímnnyilvántartás adataitól teszi függővé.

Az ügy száma: [Köf.5048/2015/3.](#)

Az indítvány lényege: [2] Az önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) 4. § (1)-(2) bekezdés azon szövegrészeinek megsemmisítése kerültek kezdeményezésre, amelyek az építményadó alóli mentesség, illetve az adókedvezmény igénybe vételét nemcsak a magánszemély, a lakásbérlet vagy lízingelő személyek életvitelszerű ott-lakásától teszi függővé, hanem a jogosultságot egy igazgatási aktushoz, a lakcímbjelentés megtörténtéhez is köti.

[5] Az indítványozó szerint az Ör. 4. § (1)-(2) bekezdéseinek jelölt rendelkezései túlterjeszkednek a helyi adó törvény (a továbbiakban: Hatv.) 6. § d) pontja szerinti mentességi, kedvezményi rendszer megalkotására vonatkozó felhatalmazáson, ezáltal a Hatv. 6. § c) pontjában meghatározott adófizetési kötelezettségben érvényesülő jogegyenlőséget sértik.

Részlet az indoklásból: [11] A Kúria megállapította, hogy az építményadó esetében az érintett önkormányzat nincs tekintettel az adófizetési kötelezettségben érvényesülő jogegyenlőségre [a Hatv. 6. § c) pontjára] és a Hatv. mentességekre vonatkozó, a lakhatás biztonságát különösen preferáló rendelkezésére [Hatv. 6. § d) pont] akkor, ha a vagyontömeg értékében megtestesülő teherbíró képességen túli, a tényleges lakhatáshoz nem kapcsolódó szempontokat is értékel. Másképpen megfogalmazva: az adókötelezettség alóli mentesülés

nem lehet az adóalany igazgatási jellegű nyilvántartásának függvénye.

[13] Jelen eljárásban a bejelentett állandó lakcímhez köti az Ör. vizsgált rendelkezése az építményadó alóli mentesülést, így a törvényellenesség az Ör. támadott rendelkezései vonatkozásában ezen az ágon is fennáll. A Kúria osztja az indítványozó azon véleményét, hogy a Hatv. 6. § d) pontja alapján legfeljebb „a lakásban lakóhellyel rendelkező eltartottak” alapján lehet az önkormányzatnak adókedvezményt biztosítani, s nem pedig pusztán a lakáscímre bejelentkezés alapján. Az Ör. 4. § (2) bekezdés c) pontjában szereplő ezen megfogalmazás – a törvényalkotó céljától, az eltartottakra tekintettel nyújtható kedvezménytől eltérően – pusztán a bejelentés tényét veszi alapul a kedvezmény biztosításakor, amely széles körben ad lehetőséget visszaélésre is.

[15] A Kúria hangsúlyozza: jogszerű és nem kifogásolható az a jogalkotói szándék, amely a mentesség szabályozásakor figyelemmel van a tényleges, életvitelszerű lakáshasználat tényére. Ugyanakkor a támadott szabályozás értelmében az életvitelszerű lakáshasználat tényét a bejelentkezés igazgatási aktusához köti, amely többletfeltétel a Hatv. mentességi keretszabályaihoz képest. Az adófizetési kötelezettség alapja tehát nem csak az ingatlan értékéhez kapcsolódik, hanem ahhoz nem kapcsolódó igazgatási aktus függvénye is. Másfelől pusztán az igazgatási aktus útján bejelentkezett személyek számához kötött kedvezmény túllép a Hatv. 6. § d) pontjában foglalt szempontokon. Így a vizsgált Ör.-beli rendelkezések törvényellenessé váltak.

Alkalmazott jogszabályok: A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 6. § c) és d) pontja

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Módszertani Főosztály

Módszertani útmutató

Módszertani segédlet a településrészi önkormányzatok létrehozáshoz, összetételük meghatározásához

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 62. §-ában szabályozott településrészi önkormányzat, mint partikuláris érdekek képviselőtestület létrehozásával kapcsolatos – a Belügyminisztérium Önkormányzati Államtitkárság által képviselt – szakmai véleményről az alábbiakban tájékoztatjuk a helyi önkormányzatokat. A településrészi önkormányzatra vonatkozó alapvető szabályokat az Mötv. az alábbiak szerint tartalmazza.

„62. § (1) A képviselő-testület - szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint - valamely településrész sajátos érdekeinek képviselőtestületére településrészi önkormányzatot (részönkormányzat) hozhat létre települési képviselőkből és más, az adott településrészen élő választópolgárokból.

(2) A részönkormányzat testületére önkormányzati hatósági hatáskör nem ruházható át.

(3) A településrészi önkormányzati testület munkájának segítésére a képviselő-testület hivatali kirendeltségeket hozhat létre, amelyek egyben a lakossági ügyintézésben ügyfélszolgálati teendőket is elláthatnak.

(4) A részönkormányzat szervezetére, működésére és tagjaira - az e §-ban foglalt eltérésekkel - a bizottságokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.”

Az előbbiekből következően a településrészi önkormányzat létrehozása tekintetében a törvény nem kógens, hanem diszpozitív rendelkezést tartalmaz. **A képviselő-testület tehát maga dönti el, hogy létrehoz-e településrészi önkormányzatot vagy sem.** Amennyiben úgy foglal állást, hogy a lakossági igényekre, a képviselő-testület működésének hatékonyabbá tételére, és más alapos indokokra figyelemmel létrehoz részönkormányzatot, az erre vonatkozó – az

Mötv. rendelkezéseihez igazodó – részletes szabályokat a szervezeti és működési szabályzatában szükséges meghatározni. Ebben az esetben tehát a képviselő-testület maga számára állapítja meg a kötelezettséget, melynek feltételeit is meghatározhatja (pl.: mikor kötelező a testület létrehozása). Hangsúlyozzuk, ha a szabályzat előírja a részönkormányzat létrehozását, akkor azt kötelező megalakítani. Abban az esetben, ha a szabályzat korábbi erre vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezte a képviselő-testület, akkor az újabb ilyen tárgyú döntésig a testület nem köteles részönkormányzatot alakítani, működtetni. Nem törvénysértő tehát a testület e magatartása annak ellenére, hogy korábban a településen már működött részönkormányzat.

Több esetben felmerült, hogy hatékonyabb lehetne a településrész képviselete az ott lakó választópolgárok részönkormányzatba való – a törvényi szabályozásban előírtaknál – nagyobb arányú bevonásával. Ezért a testületi arányuk haladhassa meg a képviselők közül választott tagok arányát. Néhány önkormányzat e szándék teljesíthetőségét az Mötv. jelenlegi szabályai mellett is megvalósíthatónak tartja.

A felvetéssel kapcsolatos kérdések megválaszolása az Mötv. rendelkezéseinek mélyebb vizsgálatát igénylik. A településrészi önkormányzat funkciójáról az Mötv. a következők szerint fogalmaz:

„62. § (1) A képviselő-testület - szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint - valamely településrész sajátos érdekeinek képviseletére településrészi önkormányzatot (részönkormányzat) hozhat létre települési képviselőkől és más, az adott településrészen élő választópolgárokból.”

Ugyanakkor a településrészi önkormányzat funkciója teljes körű értelmezésekor a törvény más szakaszaira is figyelemmel kell lenni. Így különösen:

„41. § (2) Az önkormányzati feladatok ellátását a képviselő-testület és szervei biztosítják. A képviselőtestület szervei: a polgármester, a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a képviselő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, a polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal, a jegyző, továbbá a társulás.

(4) A képviselő-testület - e törvényben meghatározott kivételekkel - hatásköreit a polgármesterre, a bizottságra, a részönkormányzat testületére, a jegyzőre, a társulására ruházhatja át. E hatáskör gyakorlásához utasítást adhat, e hatáskört visszavonhatja.

A fent idézetekből kitűnik, hogy a településrészi érdekképviseleten túl van egy átfogóbb feladata is a részönkormányzatnak. Mégpedig, mint a képviselő-testület szerve közreműködik az önkormányzat feladatainak ellátásában. Erre tekintettel a képviselő-testület a hatásköreit is átruházhatja a részönkormányzatra (kivéve önkormányzati hatósági hatáskör, Mötv. 62. § (2) bek.). A jogalkotó tehát a részönkormányzat tevékenységét olyanak minősítette – hasonlóan a bizottságokhoz –, mely csak megfelelő felelősségi követelmények érvényesülése mellett teljesíthető. Ezért szabályozta összetételének, továbbá szervezetének, működésének kérdéseit is utaló jelleggel, a bizottságokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásának előírásával. Ebből következően tehát szándéka szerint – amint a bizottságok esetében is – a választópolgároknak, a képviselő-testületnek felelősséggel tartozó, bizonyos mértékig szankcionálható választott képviselőknek kell a részönkormányzatban nagyobb arányban lenni. Továbbá elnöke is csak képviselő-testületi tag lehet. Ezzel érvényesülhet a demokratikus helyi hatalomgyakorlást megvalósító testületi működés azon követelménye, hogy a választópolgárok által közvetlenül választott képviselők intézzék az önkormányzatok feladat- és hatásköreibe tartozó ügyeket, és ők képviseljék közvetlenül a választóik érdekeit. A jogalkotó ezt a követelményt kívánta

érvényesíteni a részönkormányzati tagok kötelező összetételére vonatkozó arányok szabályozásával.

Az említetteket fejezi ki az Mötv. szabályrendszerén belül e jogintézménynek mintegy a bizottsági rendszerbe illesztése, működésének a bizottsági szabályokra utalással meghatározása is.

Megjegyezzük, hogy a részönkormányzat tagjainak számára vonatkozóan a törvény nem tartalmaz ugyanígy kötelező előírást. Annak korlátját csak a képviselő-testület tagjainak száma, illetve arra figyelemmel a testület szervezeti és működési szabályzatában előírtak jelentik. A testület tehát – ha nagyobb számban kívánja bevonni a településrészi testületbe a településrészen élőket – a hatékonyság, arányosság, költségtakarékosság szem előtt tartása mellett (és a törvényi arányossági követelményeket megtartva) a részönkormányzat létszámát úgy alakíthatja, hogy a választók által igényelt érdemibb településrészi képviselőre lehetőség nyíljon.

Tapasztalataink szerint egyes önkormányzatok a részönkormányzat összetételét a törvényi rendelkezések tételes értelmezéséből levonhatónak vélt következtetések alapján a jogszabályi előírástól eltérő módon értelmezik. Erre figyelemmel a fenti – jogalkotói célokat tükröző – tartalmi megközelítés mellett indokoltnak tartjuk e tekintetben a jogszabály e része tételes vizsgálatának elvégzését is.

Irányadó rendelkezésként az Mötv. a következőket írja elő:

„62. § (1) A képviselő-testület - szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint - valamely településrész sajátos érdekeinek képviseletére településrészi önkormányzatot (részönkormányzat) hozhat létre települési képviselőkből és más, az adott településrészen élő választópolgárokból.

(4) A részönkormányzat szervezetére, működésére és tagjaira - az e §-ban foglalt eltérésekkel - a bizottságokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.”

„58. § (1) A bizottság elnökének és tagjainak megbízatása a képviselő-testület által történő megválasztással jön létre, a képviselő-testület megbízatásának időtartamára. A bizottság elnökét és - az elnökkel együtt számított - tagjainak több mint a felét az önkormányzati képviselők közül kell választani. Nem lehet a bizottság elnöke vagy tagja a polgármester.”

Amint az a 62. § szövegezéséből kitűnik, a jogalkotó az (1) bekezdésben a részönkormányzat létrehozásának lehetőségét, valamint a testület összetételét szabályozza. Kimondva, hogy a részönkormányzatot képviselők

Megállapítható tehát, hogy az (1) bekezdés általános keret jelleggel határozza meg a részönkormányzat tagjainak összetételét. Kötelezően előírja, hogy ez a testületet „települési képviselőkből és más, az adott településrészen élő választópolgárokból” hozható létre. Sem ebben a rendelkezésben – sem pedig a (2)-(3) bekezdésben – nem utal a törvény arra, hogy a képviselőknek, illetve más választópolgároknak milyen arányban kell lenni a testületben. E tekintetben – egyes önkormányzatok értelmezésével összhangban – akár úgy is értelmezhető lenne a szabályozás eddigi része, hogy maga a képviselő-testület döntheti el, milyen arányú

képviselőket biztosít a részönkormányzatban a testületi tagoknak és az adott településrészen élő más választópolgároknak. Ez utóbbiaknak is biztosíthat nagyobb részarányt a helyi SZMSZ rendelkezése alapján. Ilyen megfontolás szerint a bizottságok összetételére vonatkozó szabályozástól eltérő rendelkezésként is értelmezhető lenne az (1) bekezdés. A csak erre a bekezdésre alapuló – a nem képviselő testületi tag részönkormányzati tagok többségét is lehetőségnek tartó – álláspontok pedig törvényes jogértelmezésnek is minősülhetnének. Ugyanis az Mötv.-nek a bizottságok összetételére vonatkozó szabályai azon túl, hogy a szövegösszefüggésből következően általános jelleggel ugyancsak meghatározzák a bizottság összetételének általános kereteit (a bizottságnak választott képviselőkből és más személyekből kell állnia), ugyanott kógens jelleggel rendelkeznek arról is, hogy a bizottság elnökének és az elnökkel együtt számított tagjainak több mint a felét az önkormányzati képviselők közül kell választani.

A bizottság és a részönkormányzat tagjai összetételére vonatkozó rendelkezéseket (képviseletről és nem képviselőkből állhat mindkét testület) egybevetve az állapítható meg, hogy a törvényi rendelkezés e tárgykört érintően a két testület esetében azonos.

Ugyanakkor vizsgálendő az is, hogy a szabályozás további részének figyelembe vételével **alátámaszthatók-e azok az álláspontok, melyek a nem testületi tag részönkormányzati tagok nagyobb arányát is lehetővé tartják.** E tekintetben – előzőekben már idézettek szerint – a testületi tagok és nem tagok (más személyek) arányát a **bizottságok** esetében a **szabályozás kógens módon rendezi.** A **részönkormányzatra** vonatkozó szabályok e körben csak a részönkormányzatra vonatkozó **konkrét eltérő rendelkezést nem tartalmaznak.** Ez azonban nem jelenti azt, hogy ezt a helyzetet nem is kívánta volna rendezni a testület, és mintegy az önkormányzatok SZMSZ-eire hagyta volna az e kérdésben való szabad rendelkezést, döntést. A jogalkotó ezt a kérdést egy utaló szabállyal egyértelműen rendezte. Ennek figyelembe vétele nem mellőzhető a helyes jogértelmezésnél. **Az Mötv. 62. § (4) bekezdésében ugyancsak kógens jelleggel kimondja, hogy a részönkormányzat tagjaira (összetételére) is a bizottságokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.** Mivel az előbbiek szerint a részönkormányzat testületi tag és más választópolgár tagjainak arányára vonatkozóan tehát nincs külön eltérő rendelkezés, így konkrétan **az 58. § (1) bekezdésében írt rendelkezések megtartását teszi kötelezővé a települési részönkormányzat összetételének meghatározása, és e testület tagjainak megválasztása során is.**

Fentiekben kifejtett vélemény szerint tehát nem érthetünk egyet az olyan álláspontokkal, miszerint az Mötv. települési részönkormányzatra vonatkozó hatályos szabályai nem adnak egyértelmű és megkérdőjelezhetetlen irányutatót a településrészi önkormányzatok összetételének helyi szabályozásához, a testület létrehozásához. A jogalkotó e tekintetben érvényesíteni kívánt célját – a részönkormányzatban a választott képviselők dominanciájának biztosítását – a jelenlegi szabályozás pontosan kifejezi, érvényesíti, azért nincs szükség az Mötv. hatályos rendelkezéseinek módosítására. Látni kell, hogy a részönkormányzatokra vonatkozó tartalmi szabályozás a korábbiakhoz képest lényegi elemeiben változott, melyhez igazodott az összetételükre vonatkozó rendelkezés is. A részönkormányzatnak a képviselő-testület szervei között fontos szerepe van (pl.: átruházott hatáskörök gyakorlása), melyre tekintettel lényeges követelmény, hogy a testületi tagok nagyobb arányú képviselete jelenjen meg e testületben. A településrész egyéb – nem választott közhatalmi jellegű képviselethez kapcsolódó – érdekképviseletére a demokratikus társadalmi működés jogilag szabályozott más szerveződései (pl.: civil szervezetek) jogosítottak.

Álláspontunk szerint az Mötv. jelenlegi egyéb testületi működési szabályai, valamint a törvényi rendelkezések keretei között megalkotott helyi SZMSZ-ek biztosította tág működési keretek több lehetőséget adnak arra, hogy a részönkormányzat működési területe szerinti érdekképviselői szervek, vagy közvetlenül az állampolgárok a részönkormányzat tevékenységébe bekapcsolódhassanak. A részönkormányzat működése, ülései, döntései az Mötv. demokratikus alapelveivel összhangban nyilvánosak. A történések egyre gyakrabban a helyi TV, rádió által közvetlenül is közvetítettek. Így széles körben mód van arra, hogy a településrészen lakók figyelemmel kísérjék a részönkormányzat által tárgyalt kérdéseket, azzal kapcsolatos vitákat, a döntéshozatalt. A civil érdekképviselői szervezetek képviselői a helyi SZMSZ-ben szabályozott módon tanácskozási, javaslattevési joggal meghívhatók a testületi ülésre. Külön-külön is együttműködés alakítható ki e szervekkel, melyek főbb kereteit együttműködési megállapodások rögzíthetik. Véleményt mondhatnak a részönkormányzat számára rendelkezésre álló anyagi keretek felhasználásáról, javaslatot tehetnek a településrészt érintő fejlesztési célok meghatározásakor. Változatosak mindazok a kapcsolati, információs módszerek, melyek quasi döntési pozíciót biztosítanak számukra. Mindezek helyes és a helyi igényekhez igazodó konkrét eszközeit szükséges megválasztania a képviselő-testületnek, illetve a településrészi önkormányzatnak.

A szakmai vélemény az Alkotmánybíróság 60/1992.(XI.17.) AB. határozata értelmében joghatás kiváltására nem alkalmas, kötelező erővel nem bír.

Készítette: Dr. Győrpál Elemér, Belügyminisztérium Önkormányzati Módszertani Főosztály

Jelentések, Tájékoztatók

Változások a kéményseprésben

A kéményseprőipari tevékenységről szóló törvény, valamint a kéményseprőipari szerv kijelöléséről szóló kormányrendelet alapján 2016. július 1-jétől módosul a kéményseprőipari közszolgáltatás. E naptól kezdve a katasztrófavédelem kéményseprőipari szerve látja el a kéményseprőipari tevékenységet azokon a településeken, ahol jelenleg a katasztrófavédelem által kijelölt közérdekű szolgáltató biztosítja az átmeneti ellátást, továbbá ott, ahol az önkormányzat 2016. július 1-jével felmondja a közszolgáltatási szerződését.

A katasztrófavédelem e települések azon ingatlanaiban végzi a kémények időszakos ellenőrzését, illetve a műszaki vizsgálatokat, amelyek magánszemély tulajdonában vannak, és amelyben nincs gazdálkodó szervezet székhelye, telephelye, fióktelepe bejelentve, emellett valamennyi társasházban és lakásszövetkezeti lakóingatlanban (vagyis a lakossági szektorban) ellenőriz. A gazdálkodó szervezet tulajdonában lévő, illetve gazdálkodó szervezet székhelyül, telephelyül, fióktelepül szolgáló önálló ingatlanokban (vagyis a közületi szektorban) azok a kéményseprőipari szolgáltatók látják el ezt a feladatot, amelyek az adott megye közigazgatási területére a tevékenység végzését a tűzvédelmi hatóság felé bejelentették. Azokon a településeken, ahol az önkormányzat fenntartja jelenlegi

közszolgáltatási szerződését, a kéményseprőipari tevékenységet mind a lakossági, mind a közületi szektorban a jelenlegi közszolgáltatók végzik a szerződés lejáratáig.

A kémények időszakos ellenőrzése továbbra is kötelező feladat lesz, amelyet a lakosság számára a katasztrófavédelem és a megmaradó közszolgáltatók egyaránt előre ütemezett sormunkában látnak el. A közületi szektorba tartozó ingatlanok esetében azonban az ingatlan használójának az ellenőrzést külön jogszabályban meghatározott időnként meg kell rendelnie, ennek elmulasztása következménnyel jár: a tűzvédelmi hatóság felszólítja a kötelezettség teljesítésére, bírsággal sújthatja, végső esetben eltilthatja a kémény használatától.

A lakossági szektorba tartozó ingatlanok esetében 2016. július 1-jétől a kémények időszakos ellenőrzése, tisztítása, valamint négyévenkénti műszaki felülvizsgálata (sormunka) ingyenes lesz, ha azt a kéményseprőipari szerv vagy közszolgáltató az általa megadott első vagy második időpontban el tudja végezni. Amennyiben azonban csak egy közösen egyeztetett harmadik időpontban tudnak sort keríteni az ellenőrzésre, seprésre, a tevékenységért a 2015. július 1-i állapot szerinti közszolgáltatási díj 30 százalékának megfelelő összegű kiszállási díjat kell fizetni.

Társasházakban és lakásszövetkezeti lakóingatlanokban lévő azon lakások esetében, amely gazdálkodó szervezet tulajdonában van, vagy az ingatlanba gazdálkodó szervezet székhelye, telephelye, fióktelepe be van jelentve, a kémények időszakos ellenőrzéséért, tisztításáért, négyévenkénti műszaki felülvizsgálataért az ingatlan használójának költségtérítést, illetve közszolgáltatási díjat kell fizetnie. A közületi szektorba tartozó ingatlanok használóinak valamennyi kéményseprőipari tevékenységért díjat kell fizetni.

A katasztrófavédelem kéményseprőipari szervezeti egysége méri fel, hogy mely ingatlanok tartoznak a lakossági, illetve melyek a közületi szektorba, a munka 2016 februárjában indul – a helyszínen vagy levélben történő megkereséssel. A katasztrófavédelem ezért arra kéri a lakosságot, segítse munkáját, és az érintettek adják meg a szükséges adatokat:

- az ingatlan tulajdonosának, használójának nevét,
- lakóhelyének, tartózkodási és értesítési helyének címét,
- az ingatlan címadatait, valamint – ha a tulajdonos gazdálkodó szervezet, vagy az ingatlanba gazdálkodó szervezet székhelye, telephelye, fióktelepe be van jelentve – a gazdálkodó szervezet nevét, székhelyét, telephelyét, fióktelepét, képviselőjének nevét, cégjegyzékszámát vagy egyéb nyilvántartási számát.

A közszolgáltatás ellátása az új struktúra kialakításáig és azt követően is folyamatosan biztosított: 2016. július 1. előtt a meglévő közszolgáltató, annak kiesése esetén a katasztrófavédelem által kijelölt szolgáltató végzi el a feladatokat, ezt követően pedig a katasztrófavédelem folyamatosan veszi át a feladatot a jelenlegi közszolgáltatóktól. 2025-re a lakossági szektorban a katasztrófavédelem valamennyi településen átveszi a kéményseprőipari feladatokat.

Forrás: www.katasztrofavedelem.hu

Működik a Gulág Emlékbizottság elektronikus felülete

Beszédes múlt néven elindult a Gulág Emlékbizottság honlapja, amely a Szovjetunióba hurcolt politikai foglyokra és kényszermunkásokra való közös emlékezést segíti elő.

Az elektronikus felület célja, hogy a Szovjetunióba kényszermunkára történő internálás 70. évfordulójáról méltóképpen emlékezzünk meg, amely hozzásegíthet minket a múlt és a jelen jobb megértéséhez, valamint közelebb hozza a múltat a ma élőkhez. A honlapon elérhetőek a Gulág Emlékbizottság tevékenységével kapcsolatos információk, hírek, az emlékévhöz kötődő események, rendezvények, valamint az emlékévhöz megjelenő pályázati kiírások. A honlap segítséget nyújt abban, hogy emlékezzünk azokra az ártatlanul elhurcolt magyar emberekre, akiket a sztálini diktatúra fegyveresei ragadtak el szülőföldjükről.

A honlap a <http://beszedesmult.hu/> címen érhető el.

Forrás: Emberi Erőforrások Minisztériuma

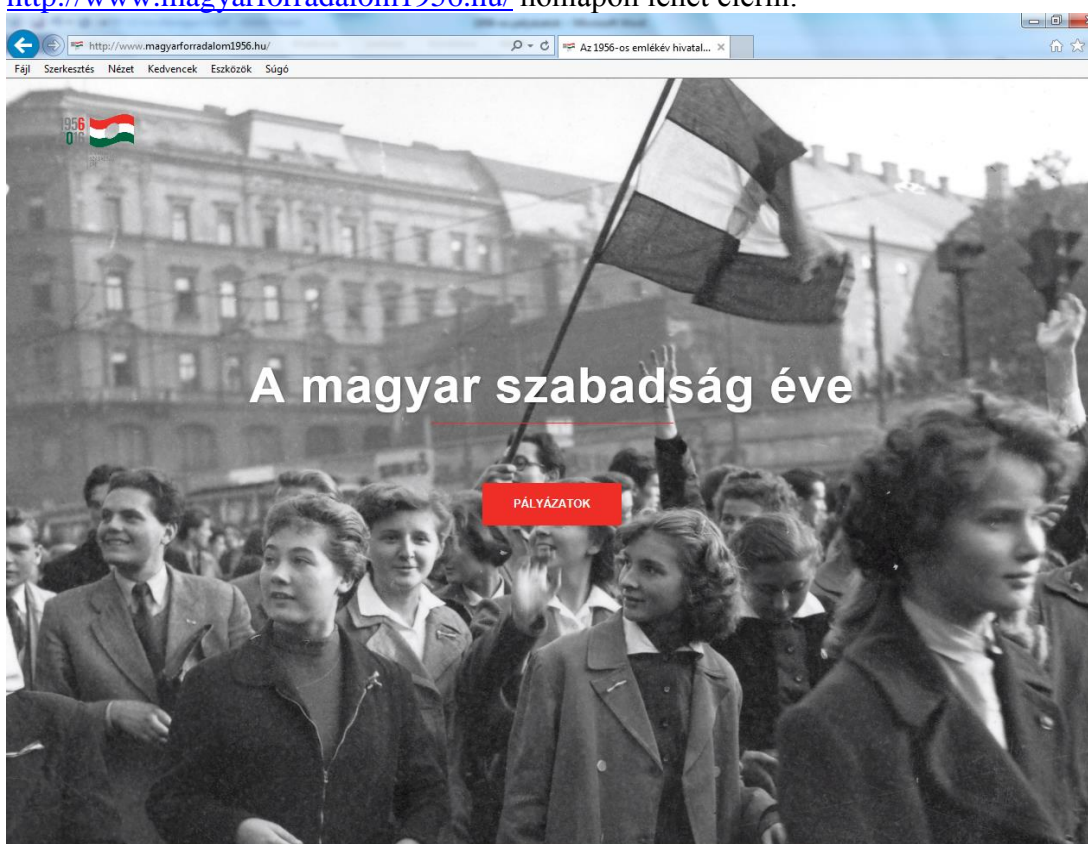

Pályázati lehetőségek, hírek

Pályázati lehetőségek a 1956-os forradalom és szabadságharc emlékévének keretében

Az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulójának méltó megünneplésére az 1956-os Emlékbizottság pályázatokat írt ki, amelyek útmutatóit és pályázati dokumentumait a <http://www.magyarforradalom1956.hu/> honlapon lehet elérni.

A pályázatokat a pályázati keret erejéig folyamatosan lehet beadni, a pályázatok megvalósítási időszaka: 2016. március 1. – 2017. április 30. A pályázatok az alábbi kategóriákban kerültek kiírásra:

A **“Mansfeld Péter” pályázaton** tudományos kötetek, ismeretterjesztő kiadványok, irodalmi alkotások létrehozatalára lehet pályázni. A **“Büszkeségpont” pályázatra** az 1956-os forradalom és szabadságharc eseményeinek, hőseinek és áldozatainak közterületi emlékműveket, emlékhelyeket állítani kívánók jelentkezését várják. A **“Zsigmond Vilmos” pályázat** a 60 évvel ezelőtti történelmi események filmes feldolgozására jelentkezőknek szól. A **“Sinkovits Imre” pályázatra** kulturális és tudományos programokat, eseményeket megvalósítani kívánók nyújthatják be pályaműveiket.

A **“Romkocsmá” pályázatra** pedig a romkocsmákat '56-ra emlékeztető dekorációval, rendezvényekkel, arculattal ellátni szándékozó üzemeltetők jelentkezhetnek. Az 1956-os Emlékbizottság különös figyelmet fordít arra, hogy országos vagy országhatáron átnyúló jelentőségű, kiemelt programok is megvalósuljanak. (**„Angyal István” pályázat**) Ez utóbbi két felhívásra önkormányzatok nem pályázhatnak.

Elsődlegesen a **„Büszkeségpont” pályázatra** szeretnénk felhívni a figyelmet, amely kifejezetten a településeknek nyújt lehetőséget arra, hogy a szabadság és függetlenség melletti elkötelezettségükön túl felmutathassák saját közösségük hőseit. A pályázaton elnyerhető támogatás mértéke – a pályázat tematikájától függően – legfeljebb 300.000 és 5.000.000 Ft közé esik (vissza nem térítendő, előfinanszírozott támogatás). Ezen pályaművek célja lehet:

- meglévő emlékművek felújítása;
- új emlékművek állítása, melyeket a pályázó által biztosított helyszínen és a szükséges engedélyekkel kerülnek elhelyezésre;
- meglévő emléktáblák renoválása, tisztítása, helyreállítása;
- az 1956-os forradalom és szabadságharc helyi hőseinek emléket állító új emléktáblák készítése és elhelyezése;
- közterületek – pl. utcák, terek, középületek – elnevezése és/vagy átnevezése kapcsán utcatáblák készítésére;
- emlékszobák, kiállítások létrehozása, amelyeken keresztül a települések megemlékezhetnek a helyi kötődésű antikommunista hőseikről, különös tekintettel az ellenállás és az 1956-os forradalom és szabadságharc kiemelkedő alakjairól.

Forrás: <http://www.magyarforradalom1956.hu/>

Kőrösi Csoma Sándor-program és a Petőfi Sándor-program idei évre vonatkozó pályázatai

Megjelentek a diaszpóra magyarságát segítő Kőrösi Csoma Sándor-program és a Kárpát-medencei szórványmagyarságot felkaroló Petőfi Sándor-program idei pályázati felhívásai.

A Kőrösi Csoma Sándor-program célja, hogy fejlesszék a diaszpóra magyarságának magyar nyelvtudását, ösztönözzék a magyar közösségekben kifejtett tevékenységet és a kapcsolattartást Magyarországgal. Olyan, a nemzet iránt elkötelezett, közösség-szervező tevékenységekben jártas fiatalok pályázatait várják, akik segítenek e cél elérésében.

A Petőfi Sándor-program alapvető célja, hogy a szórványterületeken fogyásban lévő magyarság identitását megerősítsék, segítsék a már meglévő kinti közösségeket.

Cél, hogy ezáltal elkezdődjön a közösségi hálózatok kiépítése, és első körben lassítsa, hosszú távon megállítsa és visszafordítsa a magyarság számarányának csökkenését. Mindkét programnál 20 év az alsó korhatár, jelentkezési feltétel még a közép- vagy felsőfokú végzettség, és a szakmai felkészültség.

A pályázatok benyújtási ideje: 2016. február 15. – 2016. március 15.

A részletes pályázati kiírás és a letölthető adatlap elérhető a www.nemzetiregiszter.hu oldalon. A pályázatokkal kapcsolatban további információk a www.petofiprogram.hu internetes oldalon találhatóak.

Forrás: www.kormany.hu, www.nemzetiregiszter.hu

Megnyíltak az Erzsébet-program szociális üdültetési pályázatai

Február 4-től lehet jelentkezni az Erzsébet-program szociális üdültetési pályázataira – jelentette be Novák Katalin család- és ifjúságügyért felelős államtitkár sajtótájékoztatón. Hangsúlyozta: a program nemzetközi összehasonlításban is rendkívül sikeres, nagyon nagy tömegeket ér el. Az ötödik éve meghirdetett pályázatok révén mintegy 600 ezer ember üdülhetett eddig, és a résztvevők fele gyerek volt. Az idei cél az, hogy 2016-ban legalább negyedmilliónyan részesülhessenek a lehetőségből – ismertette az államtitkár.

Novák Katalin emlékeztetett: a szociális üdültetés három célcsoportját a nagycsaládosok (azaz a három- vagy többgyerekesek), a nyugdíjasok és a fogyatékossgal élők alkotják. A három- vagy négyéjszakás turnusokra egy felnőtt részvételi díja ötezer forint, a gyermekeké ennek a fele, a három éves kornál fiatalabbak pedig ingyen üdülhetnek, ami "a mai viszonyok között igen kedvező ajánlatnak minősül" - tette hozzá.

Guller Zoltán, az Erzsébet-program végrehajtásának kormányzati összehangolásáért felelős miniszteri biztos az eseményen jelezte: az Erzsébet-táborok pályázatát a jövő hónapban írják ki. Mindkét pályázatra csak elektronikus úton lehet jelentkezni, és hétszáznál is több helyen, köztük a kormányablakoknál kérhetnek segítséget az érdeklődők. Jelezte: a beadást követően várhatóan két héten belül megszületik az értékelés. A költségek önrészt március végéig fizethetik be a nyertesek, márciusban a nyugdíjasok, áprilisban a nagycsaládosok és a fogyatékossgal élők intézhetik szállásfoglalásukat; idén is előnyt élveznek azok, akik az előző esztendőben nem kaptak támogatást. Kitért arra: a pályázás feltétele nyugdíjasok esetében a legalább 60 éves kor és a legfeljebb 147 ezer forintos nyugdíj, a nagycsaládoknál az, hogy az egy főre eső jövedelem ne érje el a minimálbért, a fogyatékossgal élőkénél pedig a legalább 18 éves kor és az, hogy az érintett részesüljön fogyatékos-támogatásban. A miniszteri biztos megemlítette: a hatmilliárd forintos keretösszeg felét fordítják majd Erzsébet-táborokra. Új elemként említette, hogy mind a 198 tankerületben indítanak majd napközis táborokat.

Forrás: www.kormany.hu/hu (MTI)

Pályázati lehetőségek a GULÁG- GUPVI Emlékév keretében

A kormány a 2015-ös évet a 70 évvel ezelőtt a Szovjetunióba hurcolt politikai foglyok és kényszermunkások emlékévé nyilvánította. Mint ahogy az Önök előtt is ismeretes az emlékév alkalmából négy pályázati kiírás jelent meg.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő az "Elhallgatott történelem", a "KOR-dokumentumok", "A mi történetünk" és az "Emléktáblák kihelyezésének támogatása" címmel hirdette meg a nyílt pályázatokat.

Szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy a pályázatok utolsó benyújtási határideje: **2016. március 22.**

A pályázat benyújtásával kapcsolatban további információk találhatóak az alábbi linkeken http://www.emet.gov.hu/hatter_1/gulag_gupvi_emlekev_civil_palyazatai/, <http://www.emet.gov.hu/hirek/hirek425/>, valamint érdeklődhet a **06-1-795-2500** ügyfélszolgálati telefonszámon, illetve az infogulag@emet.gov.hu e-mail címen.

Nyerteseket hirdettek a 2015. évi hungarikum pályázaton

Döntés született a 2015. év második felében kiírt, – a nemzeti értékek és hungarikumok gyűjtésére, kutatására, népszerűsítésére, megőrzésének és gondozásának támogatására beérkezett pályázatokról – jelentette be V. Németh Zsolt agrárfejlesztésért és hungarikumokért felelős államtitkár.

V. Németh Zsolt február 10-én, Budapesten megtartott sajtótájékoztatón ismertette az elmúlt év végén kiírt hungarikum pályázat eredményeit. A 180 millió forintos pályázat támogatási összegét két célterületen használhatják fel a nyertes pályázók. Az első célterületen meghirdetett 170 milliós összegre magyarországi önkormányzatok határon túli, magyarok lakta településekkel együttműködésben pályázhattak, amely az értékgyűjtés elősegítése érdekében tapasztalatátadásra, külföldi értéktárak létrehozására, működtetésére, a nemzeti értékek népszerűsítésére, rendezvények megvalósítására nyújt lehetőséget. A második célterületen 10 millió forint állt rendelkezésre, amellyel hagyományos népi mesterségek, kihalófélben lévő szakmák továbbörökítését kívánják támogatni. A rendelkezésre álló forrás figyelembevételével beérkezett 115 pályázat közül összesen 68 pályázat bizonyult támogathatónak, az I. támogatási cél tekintetében 64, míg a II. támogatási cél esetében pedig 4 nyertes pályázó bizonyult sikeresnek – mondta el V. Németh Zsolt. Az államtitkár úgy vélekedett, várhatóan az idén tavasszal újabb hungarikum pályázat kiírására kerül sor, amely pályázati támogatás meghaladja a jelenlegi összegét, várhatóan mintegy 250 millió forintot tesz majd ki, azzal a céllal, hogy az iskolásokat is bevonja az értékgyűjtés folyamatába.

Szakáli István Loránd agrárfejlesztésért és hungarikumokért felelős helyettes államtitkár a sajtótájékoztatón beszámolt arról, hogy a 2015-ös esztendő a hungarikumok ügyét illetően a lendületvétel éve volt. A hungarikum törvény tavalyi módosítása egyértelmű szabályozást tesz lehetővé a nemzeti értékek gyűjtését, a javaslatok beadását illetően. A tavalyi év végére sikerült a Magyarországon már sikeres hungarikum mozgalmat Kárpát-medencei szintre emelni. A hungarikum pályázatnak köszönhetően elindult a határon túli értékgyűjtő mozgalom szerveződése, sorra jöttek létre nemzeti értéktárak. A Horvátországi Magyar Nemzetirész Értéktár Bizottság, a Felvidéki Értéktár Bizottság, Erdélyi Magyar Értéktár Bizottság, a Muravidéki Magyar Értéktár megalakulását követően nemrégiben létrejött a Vajdasági Magyar Értéktár.

Szakáli István Loránd beszámolt arról is, hogy a Hungarikumok Gyűjteménye 2015-ben összesen 13 elemmel bővült, 42-ről 55-re nőtt az abban található értékek száma. A kiemelkedő nemzeti értéket tartalmazó Magyar Értéktár elemeinek száma 107-ről 127-re nőtt, mindösszesen 20 értékkel bővült. Elmondása szerint, ugyanakkor nem cél a Hungarikumok Gyűjteményének mindenáron való felduzzasztása, a kíváncsi az, hogy minél több javaslat érkezzon alulról – települési, megyei értéktárakból – a Hungarikum Bizottság elé.

Az I. támogatási célra benyújtott és támogathatónak ítélt pályázat alapján várhatóan 72 külhoni települési értéktár fog megalakulni, melynek 45%-a Erdélyben, 23%-a Felvidéken, 18%-a Vajdaságban, 7%-a Kárpátalján, 4 %-a Muravidéken, 1,5 %-a pedig az Őrvidéken működik majd - mondta el a helyettes államtitkár.

A pályázat részletes eredménye a Herman Ottó Intézet weblapján és a www.hungarikum.hu honlapon érhető el.

Forrás: www.kormany.hu/hu - Földművelésügyi Minisztérium Sajtóirodája

Figyelmébe ajánljuk az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő honlapját

Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő honlap az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghatározott előirányzatok, normatív hozzájárulások, ösztöndíjak, pénzbeli ellátások és egyéb támogatások, programok pályázati, illetve más úton történő felhasználásának előkészítésével, lebonyolításával és ellenőrzésével kapcsolatos feladatok ellátását támogatja.

Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő szervezet az Emberi Erőforrások Minisztériuma háttérintézményeként 12 támogatási program keretében közel 170 ezer pályázatot dolgoz fel, és több mint 36 milliárd forint összegű forrást juttat el az oktatás, a szociális, a civil, az egyházi, a nemzetiségi, és a társadalmi felzárkózás területeire.

A Támogatáskezelő látja el emellett a TÁMOP Gyerekesély programjának vezetését is, mely program 21 kistérségben segíti elő hátrányos helyzetű gyermekek esélykiegyenlítését.

A www.emet.gov.hu honlapra feltöltésre kerültek az egyes támogatási programok (pl.: Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer, nemzetiségi önkormányzatok működési és feladatalapú támogatásai, szociális földprogramok megvalósításának támogatása, GULÁG-GUPVI Emlékév civil pályázata), amelyekről részletes tájékoztatót kapunk. A pályázati felhívások, valamint a pályázathoz szükséges dokumentumok is itt érhetőek el. Az elektronikus úton benyújtandó pályázatokat a Támogatáskezelő által működtetett, az oldalról elérhető Elektronikus Pályázatkezelési és Együttműködési Rendszerben (EPER) lehet benyújtani. Amennyiben kérdésünk merül fel, egy-egy program ügyfélszolgálatának elérhetőségeit is itt találjuk meg.

A honlapon elérhető térképen, valamint kisfilmekben és interjúkon keresztül betekintheünk az Emberi Erőforrások Minisztériumának támogatásával és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő közreműködésével megvalósult nyertes pályázati projektekbe.

Forrás: www.emet.gov.hu

**Az Önkormányzati
Hírlevél kiadásáért
felel:**

• **Dr. Bekényi József**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Módszertani Főosztály

Szerkesztésért felel:

• **Dr. Barabás Zoltán**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Módszertani Főosztály

Szerkeszti:

• **az Önkormányzati Hírlevél
szerkesztőbizottsága**

Szerkesztőbizottság címe:

Belügyminisztérium, Önkormányzati Módszertani Főosztály
1903. Budapest, Pf. 314.

E-mailcím:

onkormanyzati_hirlevel@bm.gov.hu

Telefon:

+36 1 441 1127